

34.1.4

5a (לא נמשכה מלכותן) → 6a (המפטם את השמן) כג-כד

1. על בשר אדם לא ייסך ובמתנתו לא תעשו כמהו קדש הוא קדש יהיה לכם: שמות ל, לב
 2. והקטרת אשר תעשה במתנתה לא תעשו לכם קדש תהיה לך לה: שמות ל, לו
 3. ... מר דרור חמש מאות וקנמן בשם מחציתו חמשים ומאתים וקנה בשם חמשים ומאתים: וקדה חמש מאות בשקל הקדש ושמן זית הין: שמות ל, כג-כד
 4. ויאמר ה' אל משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה: שמות ל, לד
 5. ואל בני ישראל תדבר לאמר שמן משחת קדש יהיה זה לי לדרתים: שמות ל, לא
 6. וישח משה את שמן המשחה וימשח את המשכן ואת כל אשר בו ויקדש אתם: ויקרא ח, י
 7. והכהן המשיח תחתיו מבניו יעשה אתה חק עולם לה' כליל תקטר: ויקרא ו, טו
 8. לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי טור מן המצוה ימין ושמאול למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל: דברים ז, כ
 9. וישלח ויביאהו והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב ראי ויאמר ה' קום משחהו כי זה הוא: שמ"א טז, יב
 10. ובניו יאשיהו הבכור יוחנן השני יהוקים השלישי צדקיהו הרביעי שלום: דה"א ג, טו
 11. ויתן להם אביהם מתנות רבות לכסף ולזהב ולמגדנות עם ערי מצרות ביהודה ואת הממלכה נתן ליהורם כי הוא הבכור: דה"ב כא, ג
 12. וימלך מלך בבל את מתניה דוד תחתיו ויסב את שמו צדקיהו: מ"ב כד, יז
 13. ולתשובת השנה שלח המלך נבוכדנאצר ויבאהו בבלה עם כלי חמדת בית ה' וימלך את צדקיהו אחיו על יהודה וירושלם: דה"ב לו, י
 14. וגם במלך נבוכדנאצר מרד אשר השיעו באלהים ויקש את ערפו ויאמץ את לבבו משוב אל ה' אלהי ישראל: דה"ב לו, יג
 15. ולקחתם את ארון ה' ונתתם אתו אל העגלה ואת כלי הזהב אשר השבתם לו אשם תשימו בארז מצדו ושלחתם אתו והלך: שמ"א ו, ח
 16. שיר המעלות לדוד הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד: נשמן הטוב על הראש ירד על הזקן זקן אהרן שירד על פי מדותיו: כטל חרמון שירד על הרהר ציון פי שם צנה ה' את הברכה חיים עד העולם: תהלים קלג
 17. ויאמר המלך להם קחו עמכם את עבדי אדניכם והרכבתם את שלמה בני על הפרדה אשר לי והורדתם אתו אל גחון: מ"א א, לג
 18. ונתן לכם אדני לחם צר ומים לחץ ולא יכנף עוד מוריד והיו עיניך ראות את מוריד: ישעיהו ל, כ
 19. ותתפלל חנה ותאמר על לבבי בה' רמה קרני בה' רחב פי על אויבי כי שמחתי בישועתך: שמ"א ב, א

- I Analysis of next clause in משנה א – preparing המשחה
 - a חייב – exempt; to anoint it – צבור – exempt; to study how to do it correctly or to donate it to צבור: ברייתא
 - i source: from קטורת (vv. 1-2 via מתכונתה: מתכונתו) which is liable only if made for personal use (לא תעשו לכם)
 - 1 challenge: why not infer קטורת from שמן and exempt someone who prepares ½ the recipe
 - (a) background: רבא ruled that preparation of ½ קטורת – חייב; ½ שמן – exempt
 - (b) answer: שמן uses כמוהו (v. 1) – only liable if exactly the מתכונת; in re: קטורת, states אשר תעשה (v.2) – any עשייה
 - (i) explanation: he could make ½ in the morning and ½ in the evening (for the respective offerings)
 - ii but: the one who anoints (that illicitly prepared oil) is exempt
 - 1 reason: only liable for anointing with oil prepared by משה
- II related ברייתא שמן המשחה has 4 ingredients, totaling מנה 1750 (and not 2000; קנה בשם 250, not 500 – per v. 3)
 - a אבי (responding to ר"פ): they weigh exactly “בד בבד” (v. 4)
 - i challenge: יהודה רב observed that ה' is aware of the הכרעות (approximations)
 - ii rather: ר"י was answering – why they don't bring 500 and then divide; a: because they want to give הכרע for each
 - 1 and: בד בבד means that they should clean out the weights (other interpretations and versions of this phrase)
- III related ברייתא; dispute יהודה ר' יוסי/ר' יהודה about preparation of original המשחה
 - a ד' יהודה: was soaked in the roots of these herbs
 - b ד' יוסי: there wouldn't have been enough oil (12 לוג 1:12)
 - i rather: soaks herbs in water then pours oil over it and lifts it off after it absorbs scents
 - ii challenge (ר' יהודה): entire process was miraculous; only 12 לוג (per “זה”) were enough for all 7 משכן, כלים, אהרן ובניו for all 7 כהנים גדולים and it will remain even for the future, per v. 5
 - c additional ברייתא in יהודה ד' name: per above, then כ"ג בן כ"ג is anointed (per v. 7)
 - i but not מלך בן מלך (per vv. 8-9) , except for 4
 - 1 שלמה: due to אדוניה's attempt at usurping crown (v. 8 – בקרב ישראל)
 - 2 יהואש: to remove עתליה's claim
 - 3 יהואחז: since יהויקים, his older brother, had a claim to the throne (vv. 9-11)
 - 4 שמן אפרסמן: though מלכי ישראל don't have proper שמן, used שמן אפרסמן (יהואחז) (vv. 12-15)
- IV Description of anointment: kings in circular form (like crown); כהנים like Greek X(chi)
 - a dispute: whether we start with משיחה (as it is used for כלים) or pouring (per straight read of v. 16)
 - i tangential אגדה: about האהרן's beard and the drops of המשחה (v. 17)
 - ii tangential ברייתא: kings are anointed near a well to symbolize a long dynasty (v. 18)
 - 1 tangent: אביי – since סימנים are meaningful, eat foods on ר"ה whose names are alliterative of positive ideas
 - 2 tangent: מרשיא ר' advice to his sons (v.19); interpretation of קרן in v. 20 (anointment from קרן lasts long time)